

NORSK FYSISK SELSKAP

Årsmelding 2007 – 2008

Årsmeldingen omfatter perioden mellom årsmøtene 10. august 2007 og 19. juni 2008.

ORGANISASJONSFORHOLD pr. 01.01.08

Styret har bestått av:

Gunnar Løvhøiden (UiO), presiden
Oyvind Frette (UiB), visepresident
Øystein Elgarøy (UiO), Subatomær fysikk og astrofysikk
Ole Martin Løvvik(UiO) , Kondenserte fasers fysikk med atomfysikk
Eirik Malinen (UiO), Biofysikk
Rolf Korneliussen(Havforskningsinstituttet), Akustikk og optikk
Kjartan Olafsson (UiB), Rom-, plasma- og klimafysikk
Jon Samseth (SINTEF), Industri- og energifysikk
Morten Trudeng (Asker vgs.), Norsk Fysikklærerforening

med varamedlemmer:

Åshild Fredriksen (UiT)
Håvard Helstrup (HiB), Subatomær fysikk og astrofysikk
Ladislav Kobach (UiB), Kondenserte fasers fysikk med atomfysikk
Cecilia Futsaether (UMB), Biofysikk
Ulf Kristiansen (NTNU), Akustikk og optikk
Odd Erik Garcia(UiT), Rom-, plasma- og klimafysikk
Erik Skjetne (Statoil), Industri- og energifysikk
Astrid Johansen (Adolf Øiens vgs), Norsk Fysikklærerforening

Selskapets sekretær var frem til 31.12.07 Henning Frydenlund Hansen. Fra 01.01.08 er selskapets sekretær Øyvind Svensen (UiB).

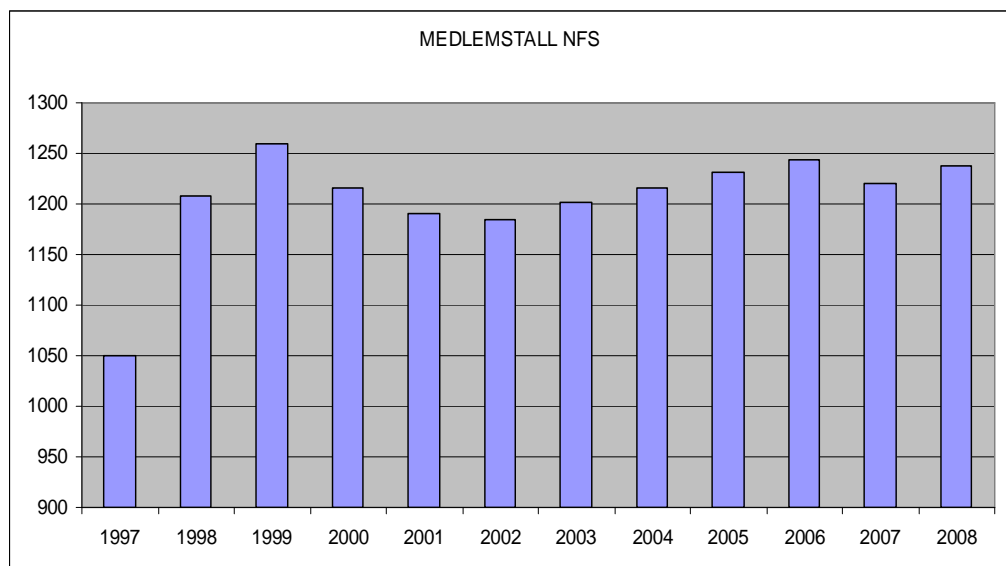
Styret har hatt to heldagstyremøter, to styremøter i form av telefonmøter, samt behandling av en sak via e-post.

MEDLEMSREGISTER

Norsk Fysisk Selskap har pr. Juni 2008 1238 medlemmer, hvorav 85 er studenter og stipendiater, 196 er pensjonister og 399 er knyttet til Norsk Fysikklærerforening. Selskapet har nå åtte æresmedlemmer (Ivar Giaever, Thormod Henriksen, Øivin Holter, Finn Ingebretsen, Karl Måseide, Haakon Olsen, Eivind Osnes og Otto Øgrim).

Tabellen viser medlemsutviklingen.

1997	1050
1998	1208
1999	1259
2000	1215
2001	1191
2002	1184
2003	1202
2004	1215
2005	1231
2006	1244
2007	1220
2008	1238



NFS har ett kollektivt medlem: *Det Norske Veritas*.

Årskontingenten for 2007 og 2008 er kr. 325 pr. År for individuelle medlemmer. Studenter og pensjonister betaler 50 %. Kontingenten til Norsk Fysikklærerforening er kr 355, hvor kr.215 går til NFS.

Alle som ønsker, kan få tilsendt tidsskriftet *Europhysics News* mot å betale kr. 30 i potoutgifter. For tiden er det 488 som får *Europhysics News* tilsendt.

FRA FYSIKKENS VERDEN

Selskapets tidsskrift **Fra Fysikkens Verden** gis ut fire ganger i året med et opplag på ca. 1600. For Selskapets medlemmer er abonnementet inkludert i årskontingenten. Tidsskriftet drives med en stor innsats fra redaktørene. NFS takker **Øivin Holter** og **Finn Ingebretsen** for deres mangeårige innsats for tidsskriftet, og ønsker de nye redaktørene **Øystein Elgarøy** og **Øyvind Grøn** hjertelig velkommen til ny innsats. En særlig takk rettes til redaksjonssekretær **Karl Måseide** som i mange år har gjort en heroisk innsats for bladet. Tidsskriftets redaksjonskomitee utgjøres av : **Åshild Fredriksen, Per Osland, Ellen K. Henriksen, Per Chr. Hemmer.**

Abonnenter i NFS bidro med kr. 120 000 i 2007. Bidrag fra andre abonnenter var knapt kr. 30 000 i 2007.

FYSIKERMØTET 2007

Fysikermøtet 2007 ble arrangert av Institutt for fysikk og teknologi, UiT, 8.-10. august i Tromsø. Arrangementskomiteen ble ledet av Prof. Asgeir Brekke og var bredt sammensatt med medlemmer fra Universitetet i Tromsø, Kongsbakken videregående skole og NAROM (Nasjonalt senter for romrelatert opplæring). Hovedtemaene var rom- og energiforskning, men de inviterte foredragene spente også over støyens historie og nettverk i fysikk og biologi. Møtet samlet i overkant av 100 deltagere og bød på spennende plenumsforedrag, interessante parallellsesjoner og et utmerket sosialt program. Vi retter en stor takk til arrangementskomiteen. Programmet kan sees på adressen. www.norskfysikk.no/nfs/aktuelt/fysikermotet.

FYSIKKOLYMPIADEN

I 2007 ble den 38. internasjonale fysikkolympiadefinalen arrangert i Iran. Til tross for svært krevende oppgaver, fikk Norge én hederlig omtale. Det var Martin Hauge som oppnådde dette med 23 poeng av 50 mulige, og de fire andre var ikke så alt for langt etter. Totalt ble det delt ut 37 gullmedaljer, 45 sølvmedaljer og 51 bronsemedaljer. 81 deltakere fikk hederlig omtale. Som vanlig var det Øst-Asia og Øst-Europa som dominerte medaljehøsten. Den høyeste samlede poengsummen (49 av 50 poeng) oppnådde Yiungjoon Choi fra Sør-Korea, mens Kina var beste nasjon med fire gullmedaljer og én sølv.

På vegne av NFS og Fysikklærerforeningen har Skolelaboratoriet ved Fysisk institutt ved UiO en sentral rolle i arrangementen av Fysikkolympiaden for elever i den videregående skolen. Dette året satte vi ny rekord når det gjelder antall deltakere i første runde. Det deltok 684 elever fra 92 skoler. Det er faktisk en økning på 37 % i forhold til i fjor. 68 elever fikk være med i andre runde. Av disse ble 18 elever tatt ut til kurs ved Fysisk institutt ved UiO og norsk finale. Kurset ble arrangert i uken 31. mars – 4. april, og den norske finalen fant sted 4. april. Kurset er svært omfattende og intenst. Her gjennomgår vi i rask rekkefølge en rekke temaer som ikke er med i norsk skolefysikk. Det gjelder først og fremst rotasjonsmekanikk, elektromagnetisme med vekselstrøm og termofysikk. På programmet sto imidlertid ikke bare forelesninger, laboratorieøvelser og oppgaveløsning, men også populærforedrag, sosiale tilstelninger, omvisning og orienteringer om studier ved UiO.

Noe av det viktigste med fysikkolympiaden er å stimulere skoleelever med interesse for fysikk til å fortsette med faget. Vi legger stor vekt på verdien av faglig og sosialt samvær, og vi ser på uttakingsprøver, kurs ved Universitetet og selvsagt selve den internasjonale olympiaden som en fin måte å stimulere interessen for fysikk på.

Til sommeren arrangeres fysikkolympiaden i Hanoi i Vietnam.

Fysikkolympiadekomiteen ledes av Carl Angell med god støtte av Hans Flornes, Trond Ekern og Øyvind Guldahl. Mer om fysikkolympiaden med blant annet oppgaver og løsninger finnes på våre nettsider: <http://www.fys.uio.no/skolelab/fysikkol>

Fysikkolympiaden støttes av Norges forskningsråd og Kunnskapsdepartementet.

FAGGRUPPENE

NFS har 6 faggrupper og i tillegg Norsk Fysikklærerforening. Videre har kvinnelige fysikere et eget kontaktnett: "Nettverk for kvinner i fysikk".

Akustikk og optikk

Akustikk og optikkgruppen har 109 medlemmer og 97 subsidiære medlemmer. Styret består av leder Rolf Korneliussen (Havforskningsinstituttet), Ulf Kristiansen (NTNU) og Olav Gaute Hellesø (UiT).

Akustikkhar avholdt møte "31st Scandinavian Symposium on Physical Acoustics" på Geilo, 27.-30. januar 2008. Optikk hadde et stort møte lagt til Hurtigruta mellom Tromsø og Trondheim 26.-29. mars 2008. Møtet samlet 70 deltagere.

Subatomær fysikk og astrofysikk

Gruppen har 183 medlemmer og 201 subsidiære medlemmer. Styret har bestått av leder Øystein Elgarøy (UiO), Håvard Helstrup (HiB) og Jens Oluf Andersen (NTNU). Gruppen har arrangert

faggruppemøte 4.-6. januar 2007 på Blindern i Oslo. Møtet samlet 48 deltagere.

Biofysikk

Gruppen har 81 medlemmer og 70 subsidiære medlemmer. Styret har bestått av leder Eirik Malinen (Rikshospitalet UiO), Cecilia Futsaether (UMB), Eli Olaug Hole (UiO) og Pawel Sikorski (NTNU). Gruppen holdt et vellykket møte på Kongsvoll 27.-29. februar 2008 med 33 deltagere.

Industri og energifysikk

Gruppen har 89 medlemmer og 166 subsidiære medlemmer. Styret består av leder Jon Samseth (HiAk/SINTEF), Erik Skjetne (Statoil) og Alex hansen (NTNU).

Kondenserte fasers fysikk med atomfysikk

Gruppen har 175 medlemmer og 100 subsidiære medlemmer. Styret består av leder Ole Martin Løvvik (SINTEF,UiO), Ladislac Kocbach (UiB) og Bo-Sture Skagerstam (NTNU). Faggruppemøte ble arrangert i Bergen 5. juni 2007.

Rom-, plasma- og klimafysikk

Gruppen har 69 medlemmer og 103 subsidiære medlemmer. Styret består av leder Kjartan Olafsson (UiB), Odd Erik Garcia (UiT), Knut Svenes (FFI), og Ellen Osmundsen (UiO).

Norsk Fysikklærerforening

Norsk Fysikklærerforening har nå 399 medlemmer og 73 subsidiære medlemmer. Styret består av leder Morten Trudeng (Asker vgs.), Jan Finnby (Lillehammer vgs.), Astrid Johansen (Adolf Øien vgs.), Anne Beth Scheen (Nesbru vgs. og Naturfagsenteret), Olav Holm (Kvitsund vgs.) og Carl Angell (Skolelaboratoriet UiO). De vil arrangere en landskonferanse om fysikkundervisning 10.-13. august 2008 på Geilo.

Nettverk for kvinner i fysikk

Dette er ingen faggruppe, men et nettverk organisert på tvers av faggruppene med rundt 150 medlemmer.

NORSK FYSIKKRÅD

Norsk Fysikkråd er et nasjonalt fagråd under Universitets- og høgskolerådet. Gunnar Løvhøiden og Astrid Johansen er observatører fra NFS i Norsk Fysikkråd. Asgeir Brekke (UiT) er nåværende leder av Norsk Fysikkråd.

EUROPEAN PHYSICAL SOCIETY

EPS består av fysikere fra 40 land og har mer enn 100 000 medlemmer. Det er vedtatt (1997) 4 hovedsatsningsområder for EPS:

1. Issues of professional physics.
2. Care for the next generation.
3. East-West cooperation.
4. Public awareness and information dissemination.

Dette er områder NFS slutter opp om.

Årsmøtet i EPS ble holdt 28.-29. mars i Mulhouse ved Universite de Haute Alsace og i selskapets hus samme sted. I anledning selskapets 40-års jubileum ble det fremført en "Festakt" i en ramme av fysikk og musikk. Professor Maciey Kolwas fra Polen ble valgt til ny president. Gunnar Løvhøiden

representerte NFS under møtet.

EPS har 40 medlemsselskap hvorav Norsk Fysisk Selskap er ett. Medlemskontingenten er i 2007/2008 11.5 EURO per person. Pensjonister, studenter og medlemmer av Norsk Fysikklærerforening betaler redusert kontingent, men har alle rettigheter.

Web-adressen til selskapet er: <http://www.eps.org>. Den elektroniske versjonen av Europhysics News, som legges ut 2 måneder etter at den trykte utgaven er utgitt, finnes på nettstedet: <http://www.europhysicsnews.com/>.

INTERNATIONAL UNION OF PURE AND APPLIED PHYSICS (IUPAP)

Den norske IUPAP-komiteen består av styret i NFS samt en representant for Det Norske Videnskaps-Akademi. Medlemskontingenten til IUPAP betales av Det Norske Videnskaps-Akademi, men av økonomiske grunner er den norske IUPAP-aktiviteten liten. Neste generalforsamling (nr. 26) i IUPAP holdes i Tsukuba, Japan den 14.-18. oktober 2008.

For tiden er det tre norske medlemmer i IUPAPs kommisjoner. Alex Hansen (NTNU) er medlem av "Commission on STATISTICAL PHYSICS", Steinar Stapnes (UiO) er medlem av "Commission on PARTICLES and FIELDS" og Endre Lillethun (UiB) er "associate member" av "Commission on PHYSICS for DEVELOPEMENT". I tillegg er Jon Samseth (SINTEF/HiAk) medlem av "Working group on Energy" samt utpekt representant for IUPAP til "Inter-Union Commission: Scientific Committee on Problems of the Environment (SCOPE). Anne Borg (NTNU) er medlem av "Working group on Women in Physics".

Med frist 1. juni 2008 har den norske IUPAP-komiteen nominert 6 kandidater for medlemskap i forskjellige "Commissions". Disse er Arne Brataas (NTNU): "Commission on Quantum Electronics", Alex Hansen (NTNU): "Commission on Computational Physics", Ellen Karoline Henriksen (UiO): "Commission on Physics Education", Johan Skule Høye (NTNU): "Commission on Statistical Physics", Gunnar Løvhøiden (UiO): "Commission on Nuclear Physics", Bjarne Stugu (UiB): "Commission for Particles and Fields".

NORSK FYSISK SELSKAPS PRISER

Norsk Hydros Birkelandspris i fysikk 2007

Norsk Hydros Birkelandspris for 2007 ble tildelt professor Alex Hansen, Institutt for fysikk, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, for hans fremragende forskning innen statistisk fysikk.

Simrad Optronisk pris i elektrooptikk for 2007

Simrad Optronisk pris i elektrooptikk for 2007 ble tildelt professor Jakob J. Stamnes, Institutt for fysikk og teknologi, Universitetet i Bergen, for hans forskning innen lysspredning og propagering av lys i ulike medier.

Norsk Fysisk Selskaps undervisningspris 2007

Norsk Fysisk Selskaps undervisningspris for 2007 ble tildelt førsteamanuensis Carl Angell, Fysisk institutt, Universitetet i Oslo, og førsteamanuensis Anders Isnes, Naturfagsenteret, Universitetet i Oslo, for deres innsats for fysikkfaget og norsk fysikkundervisning.

En detaljert beskrivelse av prisvinnernes meritter finnes på adressen:

http://www.norskfysikk.no/nfs/nfs/priser/tidligere_vinnere.php

NFS TAKKER SINE MEDARBEIDERE

Det er mange som yter en innsats for Selskapet. Det er en glede å uttrykke en takk til redaksjonskomiteen i Fra Fysikkens Verden. En spesiell takk til Øystein Elgarøy, Øyvind Grøn, Finn Ingebretsen, Øyvin Holter og Karl Måseide.

Vi takker alle som er med i komiteer og utvalg samt alle som arrangerer møter i regi av NFS og dets mange faglige grupper.

Sist, men ikke minst vil vi takke våre sekretærer, Henning Frydenlund Hansen (frem til 31.12.07) og Øyvind Svensen (fra 01.01.08), som yter en svært omfattende og effektiv innsats i selskapet.

Oslo, juni, 2008

Gunnar Løvhøiden
(President)